

PODCAST 2

NORMA ISO 14001

ISO 14001

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Unii Europejskiej. Niniejsza publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy autora, a Unia Europejska nie ponosi odpowiedzialności za żadne wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Projekt: Akademia zrównoważonego rozwoju - Zarządzanie ESG w kształceniu zawodowym KA220-VET - Partnerstwa współpracy w sektorze kształcenia zawodowego.

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

NORMA ISO 14001

W dzisiejszym odcinku skupimy się na narzędziach zarządzania środowiskowego oraz normach określających wymagania dotyczące systemów środowiskowych.

Pierwszą kategorią narzędzi są narzędzia diagnostyczne, takie jak analiza cyklu życia, audyty środowiskowe czy oceny oddziaływania na środowisko. Dzięki nim organizacje mogą zrozumieć wpływ swoich działań na środowisko oraz zidentyfikować obszary wymagające poprawy.

Kolejną kategorią są narzędzia implementacyjne, takie jak marketing ekologiczny, znakowanie środowiskowe oraz systemy zarządzania środowiskowego. Te narzędzia skupiają się na wprowadzaniu działań praktycznych i strategii, które mają na celu minimalizację negatywnego wpływu organizacji na środowisko oraz promowanie działań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Najbardziej powszechnymi normami określającymi wymagania dotyczące Systemów Środowiskowych są obecnie:

- ISO 14001 - Environmental Management Systems (EMS): Stanowi standard Systemu Zarządzania Środowiskowego, definiując zasady i procedury, których organizacje powinny przestrzegać w celu skutecznego zarządzania wpływem swojej działalności na środowisko. EMAS (Eco Management and Audit Scheme): Oznacza System Ekozarządzania i Audytu, który stanowi ramy dla firm chcących skonstruować skuteczny system zarządzania środowiskiem, obejmujący audyty i regularne oceny.
- FSC - System Certyfikacji Kontroli Pochodzenia Produktu oraz Gospodarki Leśnej: Skupia się na certyfikacji zrównoważonego zarządzania lasami oraz kontroluje pochodzenie produktów drzewnych.
- ISO 50001 - Energy Management System: Określa standardy dla Systemu Zarządzania Energią, pomagając organizacjom w efektywnym wykorzystywaniu energii i redukcji kosztów z nią związanych.

Dodatkowo, elementy związane z ekologią są również obecne w innych normach, takich jak:

- SQAS (Safety and Quality Assessment System): Jest Systemem Badania i Oceny Bezpieczeństwa i Jakości opracowanym przez Europejską Izbę Przemysłu Chemicznego, mającym na celu ustanowienie warunków odpowiedzialnego i bezpiecznego obrotu produktami w branży chemicznej.
- SQMS (Supplier Quality Management System): To standard dla dostawców firmy McDonald's, który określa wymagania dotyczące zarządzania jakością dostawców.
- Standardy poszczególnych globalnych koncernów: Przedsiębiorstwa o międzynarodowym zasięgu, takie jak Toyota czy Toshiba, ustalają własne normy, które często są bardziej rygorystyczne niż ogólne standardy, aby sprostać ich specyficznym potrzebom i oczekiwaniom dotyczącym zarządzania środowiskowego.

Podkreślmy, że narzędzia zarządzania środowiskowego, w tym systemy zarządzania środowiskowego, są obecnie kluczowymi elementami strategii przedsiębiorstw dążących do zrównoważonego rozwoju. Ich wdrożenie pozwala organizacjom nie tylko spełniać normy i regulacje, ale również minimalizować negatywny wpływ na środowisko.

W dzisiejszym odcinku szczególną uwagę skupimy na normie ISO 14001, jako najbardziej uznaną międzynarodową normą systemów zarządzania środowiskowego, dostarcza ramy dla organizacji w zakresie efektywnego zarządzania wpływem działań na środowisko. Omówiliśmy także jej główne elementy, takie jak polityka środowiskowa, planowanie, wdrażanie, sprawdzanie i działania korygujące, oraz przegląd wykonywany przez kierownictwo.

Norma ISO 14001 stanowi ramy dla organizacji, które pragną aktywnie identyfikować i zrozumieć aspekty środowiskowe związane z ich działalnością, produktami i usługami. Jej celem jest wspieranie organizacji w ustalaniu polityki oraz celów dotyczących ochrony środowiska, a także w zrozumieniu, w jaki sposób efektywnie zarządzać kluczowymi aspektami, wdrażać niezbędne środki oraz określać konkretne cele mające na celu poprawę efektywności działań związanych z ochroną środowiska.

W praktyce norma ISO 14001 umożliwia organizacjom skuteczne zarządzanie ich zobowiązaniami do przestrzegania obowiązujących norm prawnych, regulacji i innych zobowiązań wobec zainteresowanych stron. Dodatkowo, norma zachęca do systematycznego monitorowania i oceny zgodności, co umożliwia stałe doskonalenie systemu zarządzania w celu podniesienia efektywności działań związanych z ochroną środowiska.

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

EURECYS

WSTiE

DIALOG
of Transformation

Pierwsze wydanie normy ISO 14001 miało miejsce w 1996 roku, a następnie w 2004 roku ukazało się poprawione wydanie. Jest to najbardziej powszechnie znany i stosowany na całym świecie zestaw najlepszych praktyk dotyczących systemów zarządzania środowiskowego. Norma jest o charakterze ogólnym, co oznacza, że może być z powodzeniem wdrażana we wszelkich organizacjach, niezależnie od ich wielkości czy branży. ISO 14001 opiera się na dwóch fundamentalnych zasadach: ciągłym doskonaleniu oraz zgodności z obowiązującymi wymaganiami prawnymi.

Norma ISO 14001 dostarcza zbiór wytycznych dotyczących systemu zarządzania środowiskowego. W tym elementy do formułowania polityki i celów środowiskowych organizacji, z uwzględnieniem wymagań przepisów prawnych oraz znaczących informacji, dotyczących wpływu przedsiębiorstwa na środowisko. Normę można zastosować niezależnie od wielkości, rodzaju działalności oraz jest adekwatna do różnych warunków geograficznych, kulturowych i społecznych.

Norma ISO 14001 zawiera następujące wymagania dotyczące pięciu głównych elementów systemu zarządzania środowiskowego:

- Polityka środowiskowa
- Planowanie
- Wdrażanie
- Sprawdzanie i działania korygujące
- Przegląd wykonywany przez kierownictwo.

Zarządzanie środowiskowe oparte jest na zasadzie nieustannego doskonalenia. Norma ISO 14001 nie narzuca konkretnych wymagań dotyczących konkretnych wyników z zakresu ochrony środowiska. Co istotne, norma ta wymaga jedynie, aby organizacja prowadziła swoje działania zgodnie z zobowiązaniami określonymi w polityce środowiskowej. Wymaga także, aby organizacja działała zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz zobowiązała się do ciągłego doskonalenia wprowadzonego systemu zarządzania środowiskowego.

Innymi słowy, ISO 14001 nie nakłada konkretnej listy rezultatów, jakie organizacja musi osiągnąć w obszarze ochrony środowiska. Ważne jest natomiast, aby organizacja skrupulatnie przestrzegała swoich założeń zawartych w polityce środowiskowej, działała zgodnie z obowiązującym prawem, i ponadto, aby zobowiązała się do nieustannego doskonalenia swojego systemu zarządzania środowiskowego. To podejście umożliwia adaptację do zmieniających się warunków i wymagań, co wpisuje się w ducha ciągłego doskonalenia.

KORZYŚCI Z CERTYFIKACJI

- Konstrukcja i funkcjonowanie systemu zarządzania środowiskowego odbywa się w wyraźnie określonych i przejrzystych ramach, które równocześnie są elastyczne, aby dostosować się do indywidualnych potrzeb i oczekiwań firmy.
- Oferuje narzędzia umożliwiające poprawę efektywności działań związanych z ochroną środowiska oraz skuteczne metody monitorowania i pomiaru tej efektywności.
- Ułatwia ograniczenie zanieczyszczeń, ilości wytwarzanych odpadów i niezamierzonych emisji do środowiska, przy uwzględnieniu skutków związanych z produktem w kontekście cyklu jego życia.
- Wspiera lepsze zarządzanie zasobami, w tym zużyciem energii, co może prowadzić do obniżenia kosztów operacyjnych firmy.
- Sprzyja spełnianiu wymagań prawa i przepisów korporacyjnych związanych z ochroną środowiska.

Certyfikacja systemu zarządzania środowiskowego wykazuje zwiększoną świadomość zrównoważonego rozwoju i daje firmom wiarygodnym ekologicznie przewagę konkurencyjną na rynkach krajowych i międzynarodowych.

Norma ISO 14001 dostarcza klarownych wytycznych dla zarządzania, mających na celu zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko, jednocześnie zapewniając zgodność z wymogami prawnymi i budując zaufanie interesariuszy. Standard ten umożliwia organizacjom systematyczne podejście do planowania, wdrażania i zarządzania systemem zarządzania środowiskowego.

Na zakończenie warto zwrócić uwagę, że normy dotyczące zarządzania środowiskowego dostarczają organizacjom jasnych wytycznych, umożliwiając skuteczne spełnianie wymagań prawa, budowanie zaufania interesariuszy oraz systematyczne doskonalenie działań związanych z ochroną środowiska.

Dziękujemy za wysłuchanie, a do usłyszenia w kolejnych odcinkach poświęconych zarządzaniu środowiskowym!

BIBLIOGRAFIA

<https://www.iso.org.pl/uslugi-zarzadzania/wdrazanie-systemow/zarzadzanie-srodowiskowe/iso-14001/>

<https://www.iso.org/standard/60857.html>

<https://raportzintegrowany2021.gkpge.pl/esg-fundament-rozwoju/srodowisko-naturalne/zarzadzanie-procesem-ochrony-srodowiska/>

<https://asq.org/quality-resources/iso-14001>

<https://www.epa.gov/ems/frequent-questions-about-environmental-management-systems>

Współfinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

DIALOG
of Transformation